

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวโน้มของสังคมไทยในอนาคต จะมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ตัวอย่างเช่น อัตราการเพิ่มของประชากรจะต่ำลง ประชากรในวัยแรงงาน (Productive) ช่วงอายุ 15-59 ปีจะเพิ่มสูงขึ้น โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 60 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งเป็นวัยที่สามารถเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ เศรษฐกิจไทยจะเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ฉะนั้น แรงงานจะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการเพิ่มขึ้น ส่วนเทคโนโลยีและปัจจัยการผลิตสมัยใหม่จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้น ทั้งในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม ขณะเดียวกันปัญหาสภาพแวดล้อมจะรุนแรงขึ้น ลักษณะครอบครัวจะเป็นครอบครัวเดี่ยว ประชากรในสังคมต่างคนต่างอยู่เป็นสังคมเอกเทศประชาชนส่วนหนึ่งจะขาดโอกาสและช่องทางที่จะต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองให้ทันกับสังคมยุคข่าวสารข้อมูล ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม (เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา, 2532)

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การศึกษานอกระบบโรงเรียนนับเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ โดยมุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่กลุ่มชนที่ด้อยโอกาสและเสียเปรียบในสังคม ให้ได้รับการศึกษาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีพื้นฐานการเรียนรู้ รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม และได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งมีโอกาสพัฒนาทักษะและวิชาชีพที่จำเป็นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังจะเห็นได้จากนโยบายในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และ 6 ว่า รัฐบาลเร่งจัดให้มีการขยายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพตติยยุคหลักการพัฒนารายได้และการจัดการศึกษา เพื่อสร้างงานอาชีพให้ประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาค่าจ้างงานให้ลดน้อยลง ซึ่งรัฐบาลเล็งเห็นว่าการศึกษานอกระบบโรงเรียนน่าจะมีส่วนช่วยได้มากในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน เพราะ

สามารถจัดได้กว้างขวาง เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคม มีความยืดหยุ่นเอื้อต่อการแก้ปัญหาการว่างงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในอนาคตดังกล่าวข้างต้น โดยวางนโยบายการพัฒนาประเทศ เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และยกระดับคุณภาพชีวิตโดยเจตนาแนวคิด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา จัดให้มีการพัฒนาระบบการศึกษา ผูกอบรมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ของตลาดแรงงานอาชีพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาสายอาชีพ โดยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้วิชาชีพไปประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งจะก่อให้เกิดการจ้างงานตนเอง และสร้างงานให้ผู้อื่นได้ด้วย เพื่อเป็นการลดปัญหาการว่างงานและการทำงานต่ำระดับ ซึ่งมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี อีกทั้งยังเป็นการเตรียมคนเพื่อพัฒนาประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Countries) ที่ผ่านมารัฐบาลได้พยายามจัดการศึกษาสายอาชีพทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน อาชีวโรงเรียนสาร์พัดช่าง โรงเรียนเทคนิคและอาชีวศึกษา โรงเรียนพาณิชย์การ ตลอดจนการสอนวิชาชีพแทรกในโรงเรียนสามัญระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ส่วนการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่จัดสอนวิชาชีพ ได้แก่ กลุ่มสนใจวิชาชีพการฝึกวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน กรมราชทัณฑ์ กรมประชาสัมพันธ์ กรมการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

เขาวลัคน์ ราชแพทยาคม (2531) ให้ความเห็นว่าแรงงานจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยมีอัตราเพิ่มร้อยละ 16.1 คาดว่ากำลังแรงงานใหม่ที่จะก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานในช่วงแผนพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 6 จะมีการศึกษาดีขึ้น โดยเฉพาะในเขตเมืองกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นในอัตราสูงกว่าในชนบท ทั้งนี้เนื่องมาจากการย้ายถิ่นเข้าสู่เมือง เพื่อแสวงหางานทำ

ทำให้อัตราเพิ่มของกำลังแรงงานในกรุงเทพมหานครมีมากกว่าร้อยละ 5 ต่อปี

อย่างไรก็ตาม รัฐก็ไม่สามารถจัดการศึกษาด้านวิชาชีพได้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในวัยต่าง ๆ ที่สนใจได้ เนื่องจากผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนมีอยู่เป็นจำนวนมาก จากสถิติของจำนวนผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนถึง 577,236 คน ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสามารถให้บริการกับประชาชนได้เพียง 292,129 คน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2533) รัฐจึงต้องเปิดกว้างให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษา

เนื่องจากการจัดการศึกษาของภาคเอกชนมีจุดเด่นอยู่หลายประการ เมื่อเทียบกับภาครัฐบาลที่สำคัญ คือ ความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน ความรวดเร็วในการตัดสินใจ สามารถจัดหาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และความสามารถในการจัดการ เพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่เกิดประโยชน์สูงสุดได้ดีกว่า นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนยังมีความเกี่ยวเนื่องผูกพันกับนักธุรกิจด้วยกัน และมีการช่วยเหลือกันได้มาก (รุ่งแก้วแดง, 2532) ทำให้ผู้วิจัยสนใจและเลือกศึกษากลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพราะผู้เรียนมีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ภายในตัวเอง (Learning is an internal process) กล่าวคือมีแรงจูงใจในการเข้ามาเรียนสูง เกิดความสนใจในเรื่องที่ตนเองจะเรียนมาก เป็นผู้ใฝ่หาความรู้สูงกว่าคนปกติทั่วไป และพร้อมที่จะนำวิชาความรู้ที่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนั้นออกไปใช้กับการประกอบอาชีพที่ตนทำอยู่ได้ทันที เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่ตนสนใจจึงเลือกเรียน เพราะเห็นว่าเรื่องที่จะเรียนมีความจำเป็น และจะเกิดประโยชน์กับตนเองเป็นอย่างมากนั่นเอง เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนนั้น มีความคล่องตัวในการนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้พัฒนาตัวผู้เรียน ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพราะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสามารถตัดสินใจร่างหลักสูตรเป็นของตนเอง เพื่อมุ่งเน้นประสิทธิผลต่อผู้เรียนให้มากที่สุดได้ โดยไม่ต้องรอหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการแต่เพียงอย่างเดียว สามารถที่จะร่างหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน แล้วขออนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการได้ด้วยตนเอง

ตั้งนั้นรัฐจึงจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อดูแลโรงเรียน 3 ประเภทคือ (1) ประเภทที่จัดการศึกษาในระบบโรงเรียน (2) ประเภทที่จัดการศึกษาออกนอกระบบโรงเรียน และ (3) ประเภทที่จัดการศึกษาพิเศษ สำหรับโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาออกนอกระบบโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 มาตรา 15(2) หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยแบ่งประเภทการศึกษาออกเป็น 6 ประเภทคือ ประเภทเฉพาะกาล ประเภทสอนศาสนา ประเภทส่งคำสอน ประเภททวดวิชา ประเภทศิลปศึกษา และประเภทอาชีพศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้เล็งเห็นว่า โรงเรียนประเภทอาชีพ-ศึกษามีความสำคัญต่อประเทศชาติในสถานการณ์ปัจจุบันมาก ช่วยรัฐบาลพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ช่วยให้ประชาชนมีงานทำ ช่วยคนยากจนให้ได้รับการศึกษาวิชาชีพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ขึ้น และวางนโยบายในการส่งเสริมโรงเรียนเอกชนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีพศึกษาได้ว่า จะส่งเสริมโรงเรียนประเภทนี้ให้มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และพัฒนาให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ โดยให้เปิดสอนวิชาชีพใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพออกสู่สังคมและสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้หลากหลายสาขา ตามความต้องการและความจำเป็นของประชาชนและประเทศ โดยเน้นการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน จึงส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้มากขึ้น โดยเฉพาะในสาขาที่รัฐไม่ได้จัดหรือจัดไม่เพียงพอ และการศึกษาที่เป็นความต้องการเฉพาะกลุ่ม (กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2534) ซึ่งโรงเรียนเอกชนที่จัดสอนวิชาชีพมีประมาณ 300 กว่าแห่งมีผู้เข้ารับบริการประมาณ 2-3 แสนคน เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในกรุงเทพมหานครมากกว่าภูมิภาค และมีบางโรงเรียนที่เปิดสอนหลายวิชาในโรงเรียนเดียวกัน จึงสามารถแบ่งกลุ่มวิชาชีพในโรงเรียนประเภทอาชีพศึกษาออกเป็น 6 กลุ่มวิชาคือ

1. กลุ่มวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ สาขาวิชาพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ การบัญชี พาณิชยศาสตร์ เลขานุการ อุตสาหกรรม มัคคุเทศก์ การนำเข้าและส่งออก การโรงแรม

การขาย การบิน กฎหมาย และการธนาคาร

2. กลุ่มวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่ สาขาวิทยุโทรทัศน์ สอนขับรถยนต์ ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างฝีมือ ช่างตู้เย็นและเครื่องปรับอากาศ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมนาฬิกา ช่างวิดีโอ ช่างกลึง ช่างเชื่อม ช่างมอเตอร์ไซด์ และช่างแท่นพิมพ์

3. กลุ่มวิชาภาษา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาไทย ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาซิกซ์

4. กลุ่มวิชาคหกรรม ได้แก่ สาขาวิชาตัดเสื้อผ้า ช่างเสริมสวย คหกรรมผสม เครื่องดื่ม แม่บ้าน

5. กลุ่มวิชาศิลปะ ได้แก่ สาขาวิชาศิลปะ ถ่ายรูป ดนตรี การฝีมือ วาดเขียน ศิลปะป้องกันตัว ออกแบบตกแต่ง

6. กลุ่มวิชาชีพอื่น ๆ ได้แก่ สาขาวิชาวิเคราะห์อัญมณี เกษตร วิทยาศาสตร์ การแพทย์ โหราศาสตร์ หนังสือพิมพ์ วิชาชีพรักษาความปลอดภัย

การเปิดสอนวิชาชีพทั้ง 6 สาขาในโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะสามารถช่วยพัฒนาประชากรในวัยแรงงานช่วงอายุ 15-59 ปี ได้ตามทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ประชาชนสามารถประกอบอาชีพอิสระ และเป็นแรงงานที่ใช้ทักษะขั้นสูง อันจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ชิ้นงานต่อไป จากผลผลิตของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ป้อนผู้เรียนจากสาขาวิชาอื่นต่าง ๆ สู่ตลาดแรงงานตามความต้องการของสังคมอุตสาหกรรมนั้น นับเป็นบทบาทสำคัญของการจัดการศึกษาประเภทนี้

โรงเรียนเอกชนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษานี้ มีหลักสูตรที่เอื้อต่อการศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการจัดสอนหลักสูตรระยะสั้น สามารถยืดหยุ่นได้ อาทิ เวลาเรียนที่ใช้ไม่น้อยกว่า 150 ชั่วโมง 12 สัปดาห์ หรือ 3 เดือน เป็นต้น ระยะเวลาตลอดหลักสูตรมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสาขาวิชาชีพ นอกเหนือจากเวลาที่ทางโรงเรียนกำหนดให้แล้ว ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งระบุไว้ในหลักสูตร ดังเช่น หลักสูตรวิชาดนตรีจะต้องมีการปฏิบัติด้วยตนเอง เวลาเรียนผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในวันและเวลาที่ตนเองสะดวกได้เพราะมีหลายรอบตั้งแต่ 07.00-21.00 น.

คุณสมบัติของผู้เรียนไม่จำกัดเพศและอายุ ไม่จำกัดพื้นฐานความรู้ ในหลักสูตรขั้นต้น แต่ถ้าเป็นหลักสูตรชั้นกลางและขั้นสูง ผู้เรียนต้องมีพื้นฐานความรู้ขั้นต้นมาก่อน ตัวอย่างหลักสูตรของกลุ่มวิชาภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ผู้เรียนมีเสรีภาพในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาชีพใดก็ได้ตามที่ต้องการ โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก เพียงแต่ผู้เรียนมีคุณสมบัติตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ จะเลือกเรียนมากน้อยเพียงใดก็ได้ตามความสนใจทั้งยังสามารถเลือกวิธีการเรียนได้ตามความเหมาะสมและความพอใจอีกด้วย (กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2532) การเรียนในโรงเรียนประเภทนี้ผู้เรียนมีอิสระในการจัดระบบการเรียนของตนเองได้ภายใต้ข้อบังคับของหลักสูตร จะเห็นว่าผู้เรียนจำเป็นจะต้องช่วยเหลือตนเอง รับผิดชอบตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ตลอดจนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นหลัก เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าผู้เรียนที่มีความคิดอยากเรียนเองจะสามารถเรียนได้ดี (มานพ กาละดี, 2515)

แนวคิดการเรียนรู้อย่างการนำตนเอง จุดสนใจใหม่ของนักการศึกษาผู้ใหญ่ปัจจุบัน แนวโน้มของการศึกษาวิจัยกลุ่มผู้เรียนได้หันมาสนใจกลุ่มผู้ใหญ่ที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่เสาะแสวงหาชนวนขวายที่จะศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่มีผู้ใดบังคับ เป็นการเรียนที่เกิดจากใจชอบใจรักเพื่อความพึงพอใจที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนเกิดจากแรงจูงใจภายในบุคคล ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า "การเรียนรู้อย่างการนำตนเอง" (Self-directed Learning) ซึ่งเป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่นักการศึกษาพึงประสงค์ให้เกิดกับผู้เรียนมากที่สุด เป็นเป้าหมายสำคัญยิ่งของการให้การศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการให้การศึกษาแก่เด็กหรือผู้ใหญ่ โครงการศึกษาใดถ้าสามารถปลูกฝังนิสัยทักษะ ทักษะคิด แก่ผู้เรียนให้มีใจรักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้าต่อไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้ด้วยตนเอง ย่อมถือได้ว่าได้ทำหน้าที่ครูที่ดีที่สุด และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการสอน

วิธีเรียนด้วยการนำตนเอง เป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน เพราะลักษณะการเรียนรู้อย่างการนำตนเองเป็นเครื่องมือในการศึกษาตลอดชีวิต การเรียนรู้ของมนุษย์มิได้หยุดชะงักแค่ช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตเท่านั้น อาทิ หลังจากจบการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งแล้ว และได้รับวุฒิปริญญาตรี ประกาศนียบัตร หรือได้รับปริญญาบัตรแล้ว

เท่านั้น แต่การเรียนรู้ของมนุษย์ยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย (วิจิตร ศรีสอาน, 2524)

ในทำนองเดียวกันการศึกษาลงมือจะเกิดขึ้นได้ เมื่อบุคคลมีเครื่องมือที่จะเสาะแสวงหาข่าวสารความรู้ด้วยตนเอง เพื่อความมีอิสรภาพในการเรียนรู้ไม่จำกัดอยู่ด้วยต้องมีครูหรือวิทยากรคอยชี้แนะ การศึกษาลงมือเป็นการศึกษาที่บุคคลสามารถนำตนเองรู้จักความต้องการของตน สามารถวางแผนการเรียนรู้ให้ตนเองได้ รู้แหล่งความรู้ที่จะไปตกลงความรู้และข้อเท็จจริง ซึ่งเครื่องมือที่จะใช้ในการเรียนรู้ของมนุษย์เราก็คือ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (สุนทร สุนันท์ชัย, 2532)

โดยเฉพาอย่างยิ่งผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนอาชีวศึกษา จำเป็นจะต้องมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้วยเหตุผลประการแรกคือ ผู้เรียนนอกระบบอาชีวศึกษาอยู่ในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งโดยธรรมชาติและจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แล้วผู้ใหญ่จะมีความเป็นตัวของตัวเองและสามารถชี้นำตนเองได้ดี ประการที่ 2 ผู้เรียนที่จบหลักสูตรของโรงเรียน มาตรา 15(2) ประเภทอาชีวศึกษา จะต้องออกมาประกอบอาชีพส่วนตัวหรือเข้าทำงานตามบริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานของรัฐ โดยอาศัยทักษะวิชาชีพขั้นสูง เพื่อให้ได้ผลงานที่มีความประณีตละเอียดอ่อน ตลอดจนเกิดความชำนาญ และพร้อมที่จะถ่ายทอดวิชาชีพให้กับผู้อื่นต่อไปด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ในเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนี้ ได้มีผู้สนใจศึกษาคุณลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และงานวิจัยที่ได้รับความนิยมใช้อย่างกว้างขวางในต่างประเทศคือ งานวิจัยเรื่อง Development of the Self-directed Learning Readiness Scale ของ Dr. Lucy Madsen Guglielmino แห่งมหาวิทยาลัยของรัฐจอร์เจีย กลุกลีเอลมีโนได้ศึกษาลักษณะความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning Readiness Scale) ที่เรียกย่อ ๆ ว่า SDLRs ซึ่ง ซับบาเกียน (Subbaghiam) ฮาสสัน (Hassan) และ บรอกเกตท์ (Brockett) ได้ทำการทดสอบเครื่องมือนี้และระบุว่าเป็นแบบวัดที่วัดความเชื่อถือและมีความสมเหตุสมผล

ผลจากงานวิจัยนี้ชี้ชัดว่าการที่บุคคลจะเรียนรู้ด้วยตนเองได้นั้น ต้องมีลักษณะความพร้อมของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 ประการ ซึ่งผู้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 ประการคือ

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (Openness to Learning Opportunities)
2. มโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self Concept as an Effective Learner)
3. มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ด้วยตนเอง (Initiative and Independence in Learning)
4. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน (Informed Acceptance of Responsibility for One's own Learning)
5. มีความรักในการเรียน (Love of Learning)
6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)
7. มองอนาคตในแง่ดี (Positive Orientation to the Future)
8. สามารถใช้ทักษะทางการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา (Ability to Use basic study skills and problem-solving skills)

จากการค้นคว้าทำให้ผู้วิจัยได้ข้อเท็จจริงที่ว่า การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการวิจัยเกี่ยวกับผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้นยังมีอยู่น้อยมาก โดยเฉพาะการวิจัยเรื่อง การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อนเลย ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่ได้นำเครื่องมือ SDLRS มาใช้วัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นอย่างไร ในลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ผู้เรียนมีนั้นมีมากหรือน้อยเพียงใดตามตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งการเปรียบเทียบตัวแปรในด้านเพศ อายุ สาขาวิชาชีพ เหตุผลที่เข้าศึกษาระดับการศึกษา ก่อนเข้าเรียน วิธีเรียน ผลการศึกษา และการประกอบอาชีพขณะศึกษา เป็นตัวแปรที่มีผลต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งตัวแปรเหล่านี้เป็นที่ยอมรับในงาน

วิจัยต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงเลือกตัวแปรเหล่านี้มาทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย จะได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ในด้านการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนเอกชน มาตรา 15(2) เป็นแนวทางการจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาโดยตรง เพราะผลการวิจัยจากต่างประเทศในเรื่องเดียวกันนี้ไม่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนในสภาพสังคมไทยได้ เนื่องจากความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ของตัวผู้เรียนเอง เช่น การอบรมเลี้ยงดูของชาวตะวันตกกับของไทยไม่เหมือนกัน จึงมีความจำเป็นจะต้องทำการวิจัยเรื่องนี้เป็นของเราเอง เพื่อนำไปใช้ในการแนะแนวการศึกษาของโรงเรียนให้กับผู้เรียนได้เลือกวิธีการเรียนรู้ได้เหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาชีพที่เรียนมาได้ตามเป้าประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับนโยบายความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนปรับปรุงการจัดการศึกษาประเภทนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการแข่งขันกันของโรงเรียนเอกชนในเชิงคุณภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและกระตุ้นให้ผู้ที่ทำวิจัยด้านนี้กว้างขวางต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยอาศัยแบบวัด SDLRS ของ ดร.ลูซี่ เมดเสน กลูกลิเอลมิโน โดยจะพิจารณาจากองค์ประกอบด้านต่าง ๆ รวม 8 ด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชาชีพ เหตุผลที่เข้าศึกษา ระดับการศึกษาก่อนเข้าเรียน วิธีเรียน ผลการศึกษา การประกอบอาชีพขณะศึกษา และเขตที่ตั้ง

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2534 จากสาขาวิชาชีพรวม 6 สาขา ได้แก่ พาณิชยกรรม
อุตสาหกรรม ภาษา คหกรรม ศิลป และกลุ่มวิชาชีพอื่น ๆ จำนวน 420 คน จากโรงเรียน
42 โรงเรียน

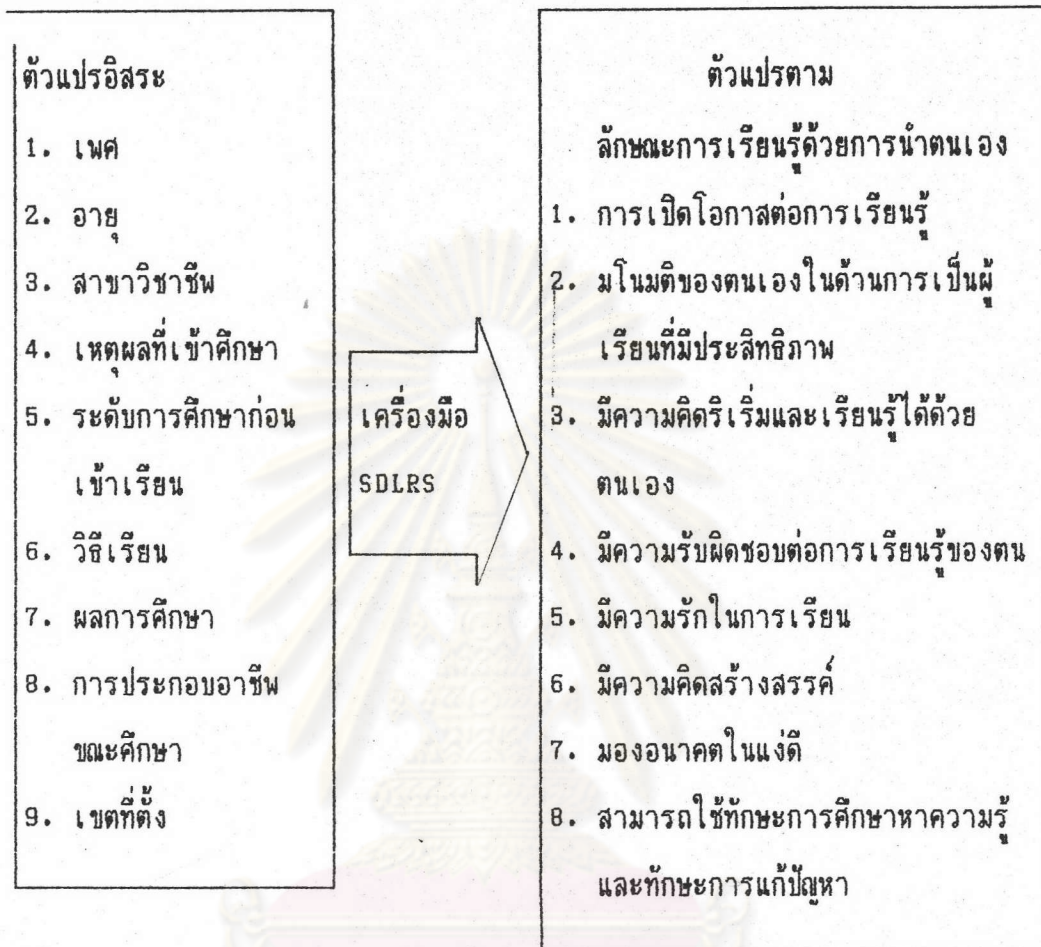
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามดังนี้
ตัวแปรอิสระ ได้แก่

	การวัดตัวแปร
1. เพศ	1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ	1. น้อยกว่า 20 ปี 2. ระหว่าง 20-29 ปี 3. ระหว่าง 30 -39 ปี 4. ระหว่าง 40-49 ปี 5. อายุ 50 ปีขึ้นไป
3. สาขาวิชาชีพ	1. พาณิชยกรรม 2. อุตสาหกรรม 3. ภาษา 4. คหกรรม 5. ศิลป 6. อื่น ๆ
4. เหตุผลที่เข้าศึกษา	1. ต้องการประกาศนียบัตรเพื่อหางานทำ 2. เพื่อนำความรู้ไปใช้กับอาชีพที่ทำอยู่ 3. ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4. นำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระ
5. ระดับการศึกษาก่อน เข้าเรียน	1. ระดับประถมศึกษา 2. ระดับมัธยมศึกษา 3. ระดับอุดมศึกษา 4. อื่น ๆ

6. วิธีเรียน	1. ไปเรียนสม่ำเสมอ 2. ไปเรียนเป็นบางครั้ง 3. เรียนด้วยตนเองที่บ้าน 4. อื่น ๆ
7. ผลการศึกษา	1. ระดับสูง 2. ระดับปานกลาง 3. ระดับต่ำ
8. การประกอบอาชีพและ ศึกษา	1. มีงานทำประจำ 2. มีงานทำเป็นบางครั้ง 3. ไม่ได้ทำงาน เรียนเพียงอย่างเดียว
9. เขตที่ตั้ง	1. เขตกรุงเทพมหานครชั้นใน 2. เขตกรุงเทพมหานครชั้นกลาง 3. เขตกรุงเทพมหานครชั้นนอก

ตัวแปรตาม คือ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (SDLRS) วัดได้จากคะแนนที่ได้จากการตอบแบบวัด SDLRS ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งคะแนนออกได้เป็นแต่ละองค์ประกอบรวม 8 ด้าน ได้แก่

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้
2. มโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. มีความรักในการเรียน
6. มีความคิดสร้างสรรค์
7. มองอนาคตในแง่ดี
8. สามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา

กรอบแนวคิดในการวิจัยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและเครื่องมือ SDLRS ที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นที่ยอมรับ สามารถนำมาใช้ในการวิจัยต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
2. ผลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ในวันและเวลาที่ต่างกันไม่มี ความแตกต่างกัน

ความจำกัดในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้วัดความพร้อมลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (SDLRS-FORM A) ที่นำมาใช้นี้เป็นเครื่องมือที่ใช้กับผู้ใหญ่ ซึ่งผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภท อาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่เป็นวัยผู้ใหญ่แต่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากจบมัธยมศึกษาแล้วไม่ได้เรียนต่อออกมาประกอบอาชีพ จึงทำให้ทักษะพื้นฐานในการศึกษาของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำและส่งผลต่อการวิจัย คือ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ว่าอยู่ในทางบวกหรือลบ ถ้ามีทัศนคติในทางบวก คະแนนเฉลี่ยก็จะออกมาสูง แต่ถ้าทัศนคติในทางลบ คະแนนก็จะออกมาค่อนข้างต่ำ ดังที่ ขอนแอม แอล แอดรีนน์ ได้ทำ การศึกษาถึงมาตรฐานของเครื่องมือ SDLRS เอาไว้
2. เครื่องมือ SDLRS ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำเอาแบบทดสอบความพร้อมลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นรินทร์ บุญ มาใช้ ซึ่งไม่ได้นำเครื่องมือของ ดร.ลูซี่ เมตเสน กลูกลิเอลมิโน มาใช้โดยตรง ดังนั้นจึงยังไม่ได้มีการพัฒนาแบบทดสอบความพร้อม ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning) หมายถึง กระบวนการศึกษาด้วยตนเองของบุคคล เริ่มจากความตั้งใจในการศึกษา มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผน มีทักษะในการเรียนรู้ ตลอดจนมีการวัดและประเมินผลตนเอง สำหรับการวัด ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการวิจัยครั้งนี้ถือเอาคะแนนที่ได้โดยการใช้แบบวัด ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning Readiness Scale) ของ ดร.ลูซี่ เมตเสน กลูกลิเอลมิโน (Dr. Lucy Madsen Guglielmino)

ภาพรวมลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง คณะแนวรวมลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่เกิดจากองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านคือ

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (Openness to learning Opportunities) คือ ผู้ที่รักการเรียนรู้อยู่เสมอตลอดชีวิต ไม่เคยเบื่อการเรียน ถ้าเป็นสิ่งที่ตนสนใจ แม้จะยากเย็นเพียงใดก็ตาม ต้องการเพิ่มเวลาเรียนในแต่ละวันให้มากขึ้น เพราะมีหลายสิ่งที่ต้องการเรียนรู้และรู้ว่าตนเองต้องการเรียนรู้เพิ่มในสิ่งใดอีก มีความสนุกสนานในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ชอบสถานการณ์การเรียนที่มีการท้าทาย ยิ่งเรียนรู้มากยิ่งรู้สึกว่าโลกนี้น่าตื่นเต้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนของตน เชื่อว่าไม่มีวันที่จะแก่เกินไปที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ถือว่าการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต
2. มโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self Concept as an Effective Learner) คือ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างมากและสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรจะทำ แสดงถึงความรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างแท้จริง ดังนั้นเมื่อตนเองต้องการเรียนรู้สิ่งใดก็ตามจะหาทางเรียนรู้ให้ได้ โดยรู้จักเลือกวิธีการเรียนรู้แบบต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จึงมีความชื่นชมบุคคลที่ไม่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมองว่าบุคคลนั้นมีความเป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุกสนาน ชอบค้นหาคำตอบของข้อคำถามต่างๆ
3. มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Initiative and Independence in Learning) คือ เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ดี สามารถคิดค้นวิธีการเรียนรู้ได้หลายแบบสำหรับการเรียนรู้หัวข้อใหม่ ๆ และมีวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ได้ดี มีทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน การจำ และเห็นว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย ที่สำคัญคือมีความสามารถในการคิดค้นวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่จะทำสิ่งต่าง ๆ มักเป็นผู้นำกลุ่มในการเรียนรู้จึงทำให้พี่น้อง ๆ สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้มากมาย และเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพทั้งในชั้นเรียนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน (Informed Acceptance of Responsibility for One's own Learning) คือ เป็นผู้สามารถบอกได้ว่าตนเองเรียนได้ดีเพียงใด มีความพยายามเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียนกับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้ รักความก้าวหน้า ใฝ่สร้างอนาคต มักให้ความสำคัญในการเรียนรู้เป็นอันดับแรก

5. มีความรักในการเรียน (Love of Learning) คือ เป็นผู้ที่ชอบแก้ปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ มีความคิดว่าห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษา ถ้าตัดสินใจจะเรียนสิ่งหนึ่งสิ่งใดสามารถหาเวลาเรียนได้เสมอ ไม่ว่าจะมีการกิจยุ่งยากเพียงใดก็ตาม เพราะมีความสนใจในการเรียนรู้เป็นพิเศษ ชอบศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา

6. มีความคิดสร้างสรรค์ (Creative) คือ ผู้เรียนรู้จักตนเองดีกว่าต้องการเรียนอะไร ในการเรียนไม่จำเป็นต้องให้ผู้สอนบอกทุกสิ่งทุกอย่าง เข้าใจบทบาทของตนเอง ได้ดีกว่าตนเป็นใคร อยู่ในฐานะอะไร และกำลังทำอะไร ต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า ควรเรียนอะไรและจะเรียนอย่างไร ชอบทดลองเรียนสิ่งใหม่ ชอบสำรวจ ตรวจสอบปัญหาต่าง ๆ

7. มองอนาคตในแง่ดี (Positive Orientation to the Future) คือ เป็นผู้ที่มีลักษณะยอมรับในความผิดพลาดของตนเอง เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ และเห็นว่าคะแนนจากการสอบไม่ใช่ประเด็นสำคัญ แต่ความเข้าใจเรื่องที่ศึกษามีความสำคัญมากกว่า ไม่มีปัญหาในการทำ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพราะถ้าไม่เข้าใจสิ่งใด ข้างเจ้าจะไม่ปล่อยทิ้งไว้จะต้องค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ให้เข้าใจจนได้ จึงสามารถนำแนวความคิดที่ดีไปปฏิบัติให้เกิดผลได้

8. สามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา (Ability to use basic study skills and problem-solving skills) คือ เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเกือบทุกเรื่องที่ต้องการเรียน เพราะทราบแหล่งข้อมูลที่ต้องการค้นหา ชอบทำงานตามลำพัง และชอบทดลองนำวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการเรียน
โรงเรียนเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามมาตรา 15(2) ประเทอาชีวศึกษา ได้แก่ โรงเรียนที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์จะให้การศึกษาเกี่ยวกับการอาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ

ผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในสาขาวิชาชั้นต่าง ๆ รวม 6 กลุ่มได้แก่ กลุ่มวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชาอุตสาหกรรม กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชากรรม กลุ่มวิชาศิลป์ และกลุ่มวิชาอื่น ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อจะได้ทราบถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายวางแผน และจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เอกชนในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้งนี้จะได้จัดให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีอยู่ โดยมุ่งให้เกิดสัมฤทธิ์ผลกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจในการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนางานวิจัยให้สอดคล้องต่อเนื่องกัน ทั้งการศึกษาทั่วไปและการศึกษาเอกชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย